A?r? ?nançlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A?r? ?nançlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16309

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

A?r? ?nançlar? Ölçe?i (A?Ö), bireylerin a?r? deneyimine ili?kin sahip olduklar? bili?sel temsilleri ve inançlar? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle kronik a?r? hastalar?n?n a?r?lar?n? nas?l alg?lad?klar?n?, a?r?n?n nedenlerine ve sonuçlar?na dair dü?üncelerini ve a?r?ya yönelik ba?a ç?kma stratejilerini ölçmeyi hedefler. Türkçeye uyarlamas?, 2006 y?l?nda Ö. Sertel-Berk taraf?ndan yap?lm??t?r ve bu uyarlama, ölçe?in Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?lmas? için gerekli psikometrik temelleri sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

A?r? ?nançlar? Ölçe?i, Kronik a?r?, A?r? yönetimi, Bili?sel inançlar, Psikometri, Ölçek uyarlama, Sa?l?k psikolojisi.

Yazarlar

Sertel-Berk, Ö. (Türkçe Uyarlama).

Amaç

A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin a?r? deneyimlerine yönelik geli?tirdikleri öznel inanç yap?lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu inançlar, a?r?ya katlanma düzeyini, tedaviye uyumu ve genel ya?am kalitesini do?rudan etkileyen önemli bili?sel faktörlerdir. Ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, hastalar?n a?r?y? alg?lama biçimlerini derinlemesine anlama f?rsat? sunarak, daha etkili bili?sel-davran??ç? müdahale stratejileri geli?tirmelerine yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? olan bu yap?y? Türk kültürüne ve diline uygun hale getirerek, kronik a?r? alan?ndaki ara?t?rmalar?n ve klinik de?erlendirmelerin standardizasyonuna katk?da bulunmay? hedeflemi?tir.

Yap?

A?r? ?nançlar? Ölçe?i, genellikle a?r?ya dair çe?itli bili?sel boyutlar? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?lar tipik olarak, a?r?n?n nedenleri (örne?in, fiziksel yaralanma veya duygusal faktörler), a?r?n?n sonuçlar? (örne?in, sakatl?k veya sosyal izolasyon) ve a?r?y? kontrol etme yetene?i (öz-yeterlik) gibi alt ölçeklerden olu?ur. Bili?sel inançlar, bireyin a?r?yla ba?a ç?kma mekanizmalar?n? ?ekillendirdi?inden, bu ölçek, a?r? katastrofize etme e?ilimini de dolayl? olarak de?erlendirebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, a?r?n?n psikososyal etkile?imini anlamada kritik rol oynayan, de?i?tirilebilir bili?sel ?emalar? belirlemektir. Bu inançlar, bireyin a?r?y? pasif bir ?ekilde kabullenmesi veya aktif olarak yönetmeye çal??mas? aras?ndaki ayr?m? ortaya koyar.

Geçerlik

Sertel-Berk (2006) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin yap?sal geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemek amac?yla do?rulay?c? ve/veya aç?mlay?c? faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Geçerlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen bili?sel yap?lar? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??nt?l? geçerli?i incelemek amac?yla A?Ö puanlar?n?n, depresyon, anksiyete veya a?r? ?iddeti gibi ilgili psikolojik de?i?kenlerle korelasyonlar? incelenmi?tir.

Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?, A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin güvenilirli?ini de?erlendirmek için iç tutarl?l?k analizlerini (Cronbach Alfa katsay?s?) kullanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içindeki istikrar?n? belirlemek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??malar? da yap?lm?? olabilir. Bu çal??malar, özellikle kronik a?r? gibi uzun süreli durumlar?n de?erlendirildi?i klinik ortamlarda ölçe?in güvenilirli?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n kilit a?amalar?ndan biri, ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk popülasyonunda do?rulanmas?d?r. Orijinal ölçe?in faktör say?s?n? ve madde yüklerini teyit etmek veya yeni bir yap? ortaya ç?karmak amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Bu analizler, a?r? inançlar?n?n farkl? boyutlar?n?n (örne?in, kontrol edilebilirlik, t?bbi tedaviye ba??ml?l?k, a?r?n?n gizemi) birbirinden ayr?labilir ve ölçülebilir yap?lar oldu?unu ortaya koymu?tur.

Ölçek Detaylar?

Test Türü: Uyarlama

Format: Özbildirim ölçe?i (Genellikle 5 veya 6 noktal? Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r, ancak orijinal kaynakta belirtilmemi?tir).

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Kronik a?r? ?ikayeti olan hastalar ve sa?l?kl? kontrol gruplar?.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan özbildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

A?r? ?nançlar?, Bili?sel De?erlendirme, Psikometri, Özbildirim, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2006 tezi referans al?nm??t?r).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu **2006** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretleri hakk?nda kesin bilgi için, uyarlama tezinin yazar? Ö. Sertel-Berk veya ?stanbul Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda kullan?m? genellikle yazar?n iznine tabidir.

Referanslar

Sertel- Berk, Ö. (2006). *Kronik a?r? ya?ant?s? ve a?r? inançlar?: A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas?.* (Doktora tezi). ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Tezin orijinal ba?lant?s?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden ula??labilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: agri-inanclari-olcegi-toad.pdf

A?r? ?nançlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. A?a??daki bölüm, ölçek maddelerinin buraya eklenece?i yer tutucudur.

(Ölçek maddeleri buraya eklenecektir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM